

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

1. SKIRSNIS. Medžiagos arba mišinio ir bendrovės arba įmonės identifikavimas

1.1. Produkto identifikatorius

Mišinio prekinis pavadinimas – Azoto trąšos su siera

Kitos identifikavimo priemonės: Produkto unikalus identifikatorius pagal Reglamentą (ES) 2017/542 - **UFI:** X6XF-NGRK-GJFT-CWJ8

1.2. Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai

1.2.1. Nustatyti naudojimo būdai:

Profesionalus naudojimas

- Profesionalus naudojimas [SU22]: Profesionalus naudojimas preparatų formavime ir galutinai vartojant (PC12).

Tolimesniu vartotoju naudojimas

- Nėra.

1.2.2. Nerekomenduojami naudojimo būdai ir juos pagrindžiančios priežastys: Nėra

1.3. Saugos duomenų lapo teikėjo duomenys:

Gamintojas: AB Achema

Adresas: Jonalaukio k., Ruklos sen., Jonavos raj., LT-55296

Šalis: Lietuvos Respublika

Tel. Nr.: + 370 349 56736

Gamintojo tinklalapis: www.achema.lt.

Už saugos duomenų lapą atsakingas asmuo: Ž. Utkā, z.utka@achema.com

1.4 Pagalbos telefono numeris

Prašome kreiptis: į Apsinuodijimų informacijos ir kontrolės biurą Lietuvos Respublikoje telefonu +370 52362052 arba Bendros pagalbos centrą telefonu 112.

Pagalbos tarnybos dirba: 24 valandas per parą, 365 dienas per metus.

Kitos pastabos (kalba, kuria teikiama pagalba): pagalba teikiama lietuvių kalba.

Apsinuodijimo kontrolės centrai Europoje surandami internete adresu <http://www.who.int/pcs/poisons/centre/directory/euro/en/>.

Apsinuodijimo kontrolės centrų Europos Ekonominėje Zonoje telefono numeriai: **AIRIJA** (Dublinas) +353 1 8379964; **AUSTRIJA** (Viena) +43 1 406 43 43; **BELGIJA** (Briuselis) +32 70 245 245; **BULGARIJA** (Sofija) +359 2 9154 409; **ČEKIJOS RESPUBLIKA** (Praha) +420 224 919 293; **DANIJA** (Kopenhaga) 82 12 12 12; **ESTIJA** (Talinas) 112; **GRAIKIJA** (Atėnai) +30 10 779 3777; **ISLANDIJA** (Reikjavikas) +354 525 111, +354 543 2222; **ITALIJA** (Roma) +39 06 305 4343; **LATVIJA** (Ryga) +371 704 2468; **MALTA** (Valeta) 2425 0000; **NORVEGIJA** (Oslos) 22 591300; **NYDERLANDAI** (Bilthovenas) +31 30 274 88 88; **PRANCŪZIJA** (Paryžius) +33 1 40 0548 48; **SUOMIJA** (Helsinkis) +358 9 471 977; **VENGRIJA** (Budapeštas) 06 80 20 11 99; **VOKIETIJA** (Berlynas) +49 30 19240.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

2. SKIRSNIS. Galimi pavojai

2.1 Medžiagos ar mišinio klasifikavimas

2.1.1 Klasifikavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP]:

Lietuvių kalba

Akių dirginimas 2 kat.

Anglų kalba

Eye Irrit. 2, H319

2.2 Ženklavimo elementai

Ženklavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP]:

Pavojaus piktogramos:

(GHS07)

Signalinis (-iai) žodis (-džiai): **ATSARGIAI**

Pavojingumo frazė (-s):

H319: Sukelia smarkų akių dirginimą.

Atsargumo frazė (s):

P210: "Laikyti atokiau nuo šilumos šaltinių/žiežirbų/atviros liepsnos/karštų paviršių. – Nerūkyti.

P220: "Laikyti/sandėliuoti atokiau nuo drabužių/ reduktorių/ rūgščių/ šarmų/ sieros/ chloratų/ chloridų /nitratų /permanganatų /metalu pudros bei medžiagu, kurių sudėtyje yra metalų: vario, nikelio, kobalto, cinko ir jų lydinių/degių medžiagu".

P370+P378: "Gaisro atveju: gesinimui naudoti vandenį".

P264: "Po naudojimo kruopščiai nuplauti rankas".

P280: "Mūvėti apsaugines pirštines/ dėvėti apsauginius drabužius/ naudoti akių (veido) apsaugos priemones".

P305+P351+P338: "PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis".

P337+P313: „Jei akių dirginimas nepraeina: kreiptis į gydytoją“.

2.3. Kiti pavojai

Azoto trąšos su siera yra neorganinių medžiagų mišinys, todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 Priedą Nr. XIII joms PBT ar vPvB kriterijų vertinimas neatliekamas.

Produktą liečiant be apsauginių pirštinių gali dirginti odą.

3. SKIRSNIS. Sudėtis arba informacija apie sudedamąsias dalis

Pagal REACH reglamentą šis produktas yra traktuojamas kaip mišinys.

3.2. Mišiniai

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trašos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

Produkto sudedamųjų dalių tapatumas.

CAS Nr.	EB Nr.	Indekso Nr. pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008	REACH registracijos Nr.	m. d. %	Pavadinimas	Klasifikacija pagal Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 reikalavimus
6484-52-2	229-347-8	Netaikomas	01-2119490981-27-XXXX	68,6 – 77,1	Amonio nitratas	Oksiduojančiosios kietos medžiagos 3 kat., H272; Akių dirginimas 2 kat., H319
Netaikomas	Netaikomas	Netaikomas	Prievolės registruoti išimtis pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 2 straipsnio 7 dalies b punktą, nes yra gamtoje randamas mineralas, kuris nebuvo chemiškai modifikuotas	≥ 20	Gipso anhidritas	Neatitinka klasifikavimo kriterijų.

4. SKIRSNIS. Pirmosios pagalbos priemonės

4.1. Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas

Medžiaga į organizmą gali patekti per:

Poveikis įkvėpus: palikti dulkėtą patalpą. Pasijutus blogai, kreiptis į gydytoją.

Poveikis per sąlytį su oda: nuvilkti užterštus drabužius, odą gausiai plauti vandeniu ir muilu.

Poveikis per sąlytį su akimis: gausiai skalauti švariu vandeniu ne trumpiau kaip 10 minučių, nedelsiant kreiptis į gydytoją.

Poveikis prarijus: neskatinėti vėmimo. Duoti gerti vandens ar pieno.

a) rekomenduojama kreiptis į gydytoją.

b) rekomenduojama pirmą pagalbą teikiantiems asmenims naudoti individualias apsaugos priemones: apsauginės pirštinės.

4.2 Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)

Įkvėpus: Neturima duomenų, kad produkto įkvėpimas sukeltų neigiamus simptomus.

Produktui patekus ant odos: odos dirginimas.

Produktui patekus į akis: akių uždegimas.

Prarijus: pykinimas, vėmimas, galimas nualpimas.

4.3 Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą

Produktui degant išsiskiria nuodingų azoto oksidų ir amoniako mišinys, kuris gali dirginti ir pažeisti kvėpavimo takus. Šie neigiami simptomai gali pasireikšti ne tik poveikio metu bet ir praėjus tam tikram laikui po poveikio. Jeigu nukentėjusiojo oda aplink burną nusidažo mėlynai, būtina jam duoti kvėpuoti deguonies. Skubiai kreiptis į gydytoją.

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

5. SKIRSNIS. Priešgaisrinės priemonės

5.1. Gesinimo priemonės

Tinkamos gesinimo priemonės: Jeigu trąšos tiesiogiai nedalyvauja degime, tai gaisro gesinimui reikia naudoti geriausias tuo metu turimas priemones. Jeigu trąšos tiesiogiai dalyvauja degime, naudoti didelį kiekį vandens.

Netinkamos gesinimo priemonės: Cheminiai gesintuvai, putos. Nenaudoti vandens garų ar smėlio.

5.2. Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai

Gaisro metu yra potenciali sprogimo galimybė, ypačingai, jeigu trąšos yra užterštos netinkamomis, (nesuderinamomis) cheminėmis medžiagomis (pvz. tepalais, žiūrėti 10 skyrių)

Pavojingos medžiagos, išsiskiriančios iš cheminės medžiagos, preparato, produktai, dujos: azoto oksidai, amoniakas.

5.3. Patarimai gaisrininkams

Atidaryti langus ir duris, neįkvėpti dūmų, stovėti priešvėjinėje pusėje gaisro atžvilgiu, užtikrinti, kad trąšos nebus užterštos tepalais arba degiomis medžiagomis.

Asmeninės apsaugos priemonės: Speciali apsaugos įranga skirta gaisrininkams. Dėvėti apsauginius darbo drabužius, apsauginius batus, apsaugines pirštines, akių, veido, kvėpavimo takų apsaugos priemones, pagal LST EN 469. Esant būtinybei naudoti suslėgto oro kvėpavimo aparatus.

6. SKIRSNIS. Avarijų likvidavimo priemonės

6.1 Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros.

6.1.1. Neteikiantiems pagalbos darbuotojams: naudoti asmenines apsaugos priemones, nurodytas 8 punkte. Nevaikščioti per išpiltas trąšas, nesukelti trąšų dulkėjimo.

6.1.2. Pagalbos teikėjams: Surinktą produktą laikyti atokiau nuo uždegimo šaltinių. Pučiant vėjui, neleisti susidaryti dulkėms. Vengti vaikščioti ant išpilto produkto, vengti dulkių. Kvėpavimo takų apsaugai naudoti respiratorių, atitinkančių LST EN 149 arba kaukę su filtru A2B2E2K2P3, atitinkančius LST EN 405. Akių apsaugai, jei nenaudojama kaukė, naudoti chemiškai atsparius hermetinius akinius, atitinkančius LST EN 166. Gaisro atveju naudoti apsauginius darbo drabužius, atitinkančius LST EN 469. Esant būtinybei – naudoti suslėgto oro kvėpavimo aparatus.

6.2. Ekologinės atsargumo priemonės

Saugoti nuo pasklidimo.

6.3. Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės

Išbyrėjusios trąšos turi būti surinktos, vieta, kurioje jos išbyrėjo, sutvarkyta, atviras konteineris su trąšomis perduotas atliekų sutvarkymui. Neleisti trąšoms susimaišyti su pjuvenomis ir tepalais. Užterštas trąšas saugoti nuo kaitinimo šaltinių.

Praskiesti surinktas smulkias trąšų daleles, jas sumaišant su inertiškomis medžiagomis (klimtimis, dolomitu, mineraliniais fosfatais, gipsu, smėliu, arba ištirpinti vandenyje

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

6.4. Nuoroda į kitus skirsnius

Skyriuje Nr. 8 nurodytos asmens apsaugos priemonės, o skyriuje Nr. 13 nurodyti atliekų tvarkymo metodai.

7. SKIRSNIS. Tvarkymas ir sandėliavimas**7.1. Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės**

Apsauginės priemonės. Neleisti susidaryti dideliame dulkių kiekiui, užkirsti kelią trąšų užteršimui degiomis (pvz. tepalais) ar tarpusavyje nesuderinamomis medžiagomis, užtikrinti trąšų apsaugą nuo atmosferos ir apsaugoti jas nuo drėgmės.

Gaisro prevencijos priemonės. Trąšos nėra savaimė užsidegančios, bet gali palaikyti degimą, taip pat ir be oro. Kaitinant lydymosi arba aukštesnėje temperatūroje produktas gali skilti išsiskiriant toksiškiems azoto oksidų ir amoniako dūmams. Kaitinimas neatsižvelgiant į apribojimus (virš 170 °C) gali sukelti sprogimą.

Patarimai dėl bendros darbo higienos. Asmenys, dirbantys su azoto trąšomis, turi naudotis asmeninėmis apsaugos priemonėmis: dėvėti tinkamus apsauginius drabužius ir mūvėti tinkamas pirštines. Dirbant su azoto trąšomis su siera reikia laikytis asmens higienos taisyklių. Baigus darbą nusiplauti rankas su muilu.

Reikalavimai cheminės medžiagos, preparato pakuotei: azoto trąšos su siera fasuojamos į polietileningus maišelius, polipropileningus maišus, didmaišius, plieninę, aliumininę ar į kitą tarą, užtikrinančią saugų produkto gabenimą ir laikymą. Nefasuotos trąšos gali būti kraunamos į gabenamąją ar pirkėjo tarą, užtikrinančią saugų produkto gabenimą ir laikymą. Tara kuri turi cinko arba vario negali būti naudojama.

7.2 Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus**Techninės priemonės ir sandėliavimo sąlygos**

Lietuvoje produktas turi būti sandėliuojamas laikantis LR Žemės ūkio ministro 2013 m. gruodžio 9 d. įsakyme Nr. 3D-825 „Dėl mineralinių trąšų ir augalų apsaugos produktų sandėlių ūkio technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 10:2013 patvirtinimo“ (Žin., 2013, Nr. 128-6540) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais, išdėstytų reikalavimų. Kitose šalyse produktas turi būti sandėliuojamas laikantis tose šalyse galiojančių reikalavimų sandėliavimui.

Šaltuoju metų periodu (nuo rugsėjo 16 d. iki balandžio 15 d.) fasuotas produktas gali būti sandėliuojamas uždaruose, dengtuose (stogo dangoje negali būti skaidrių intarpų ar švieslangių), sausuose, vėdinamuose ir švariuose sandėliuose arba lauke, apsaugotas nuo tiesioginių saulės spindulių, atmosferos kritulių, drėgmės (lietaus, sniego, kad maišas nestovėtų vandenyje ar vanduo nesikauptų ant maišo).

Šaltuoju metų periodu (nuo rugsėjo 16 d. iki balandžio 15 d.) nefasuotas produktas gali būti sandėliuojamas uždaruose, dengtuose (stogo dangoje negali būti skaidrių intarpų ar švieslangių), sausuose, vėdinamuose ir švariuose sandėliuose. Šaltuoju metų periodu nefasuotą produktą sandėliuoti lauke neleidžiama.

Šiltuoju metų periodu (nuo balandžio 16 d. iki rugsėjo 15 d.) fasuotas produktas gali būti sandėliuojamas uždaruose, dengtuose (stogo dangoje negali būti skaidrių intarpų ar švieslangių),

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

sausuose, vėdinamuose ir švariose sandėliuose. Šiltuoju metų periodu fasuotą produktą sandėliuoti lauke ar po tentais neleidžiama, kad nesusidarytų "šiltnamio efektas".

Šiltuoju metų periodu (nuo balandžio 16 d. iki rugsėjo 15 d.) nefasuotas produktas gali būti sandėliuojamas uždaruose, dengtuose (stogo dangoje negali būti skaidrių intarpų ar švieslangių), sausuose, vėdinamuose ir švariose sandėliuose. Šiltuoju metų periodu nefasuotą produktą sandėliuoti lauke ar po tentais neleidžiama, kad nesusidarytų "šiltnamio efektas".

Produkto didmaišiai laikomi vertikalioje padėtyje, sukrauti ant padėklų, neturinčių išlindusių vinių, medvarščių, medienos atplaišų ar kitų aštrių daiktų, galinčių pažeisti didmaišį.

Šaltuoju metų periodu (nuo rugsėjo 16 d. iki balandžio 16 d.) produktas, sufasuotas į didmaišius po 500 kg ir sandėliuojant rietuvėse, negali būti kraunamas vienas ant kito daugiau kaip 4 eilėmis. Naudojant didesnius (iki 750 kg imtinai) maišus vienos ant kitų kraunamų eilių skaičius turi būti ne didesnis kaip 3.

Šiltuoju metų periodu (nuo balandžio 16 d. iki rugsėjo 15 d.) produktas, sufasuotas į didmaišius po 500 kg ir sandėliuojant rietuvėse, negali būti kraunamas vienas ant kito daugiau kaip atitinkamai 4 eilėmis. Naudojant didesnius maišus vienos ant kitų kraunamų eilių skaičius turi būti ne didesnis kaip 3.

Fasuotas ir nefasuotas produktas negali būti laikomas aukštesnėje kaip 30 °C temperatūroje.

Produktas turi būti laikomas atskirai nuo kaitinimo šaltinių ar liepsnos, saugomas nuo degių medžiagų, reduktorių, rūgščių, šarmų, sieros, chloratų, chloridų, chromatų, nitritų, permanganatų, metalų miltelių (ypač cinko), medžiagų, kurių sudėtyje yra vario, nikelio, kobalto, cinko ar jų lydinių. Vengti produkto saugojimo karštose patalpose ar saulės atokaitoje, produkto pakuotės pažeidimo, drėgmės į produktą patekimo, užteršimo nesuderinamomis medžiagomis (trąšomis ir kitomis medžiagomis, kurių sudėtyje yra elementinės sieros, karbamido, NPK, NP ir/arba NK trąšų karbamido pagrindu), tepalais, degiomis medžiagomis. Ūkiuose, naudojančiuose šias trąšas, turi būti užtikrinta, kad jos nebus sandėliuojamos kartu su šienais, šiaudais, javais, dyzeliniu kuru, tepalais.

Produkto saugojimo vietose draudžiama rūkyti.

Tarp nefasuoto produkto krūvų turi būti paliekamas pakankamas atstumas, kad produktas nebūtų užterštas kitomis medžiagomis.

Nefasuotų trąšų krūvų arba fasuotų trąšų rietuvių aukštis turi būti toks, kad nuo jų iki pakraigės, sijų ir lempų laikiklių liktų mažiausiai 1 m atstumas. Trąšų krūvų dydis priklauso nuo sandėlio išplanavimo, bet jos turi būti sukrautos taip, kad aplink kiekvieną jų būtų mažiausiai 3 m tarpas, skirtas transporto priemonei privažiuoti, jei avarijos atveju reikėtų organizuoti iškrovimą.

Pakuotės medžiagos. Azoto trąšos su siera fasuojamos į polietileninius, polipropileninius, popierinius maišelius, didmaišius, plieninę, aliumininę ar į kitą tarą, užtikrinančią saugų produkto gabenimą ir laikymą. Nefasutos trąšos gali būti kraunamos į nuo lietaus ir drėgmės patekimo apsaugotas gabenimo priemones ar pirkėjo tarą, užtikrinančią saugų produkto gabenimą ir laikymą. Tara kuri turi cinko arba vario negali būti naudojama.

Sandėliavimo patalpoms ir talpykloms taikome reikalavimai.

Sandėlyje vienu metu leidžiama laikyti ne daugiau kaip 1249 t azoto trąšų su siera. Didesni azoto trąšų su siera kiekiai gali būti sandėliuojami objektuose, kuriuose pagal LR Vyriausybės 2004.08.17 nutarimą Nr. 966 „Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir Pavojuosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašymo patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2004, Nr. 130-4649) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais arba Direktyvą 2012/18/ES vykdomi pavojingiems objektams taikomi reikalavimai. Leidžiama azoto trąšų su siera sandėliuoti nuo 1250 t imtinai iki 5000 t, jei objektas pagal kvalifikacinį sandėliuojamų azoto trąšų su siera kiekį atitinka žemesnės pakopos reikalavimus. Leidžiama azoto trąšų su siera sandėliuoti nuo 5000 t ir daugiau, jei objektas pagal kvalifikacinį sandėliuojamų azoto trąšų su siera kiekį atitinka aukštesnės pakopos reikalavimus.

Sandėliuojant produktą Lietuvoje stacionariose talpyklose, didesnio kaip 50 m³ tūrio, šios talpyklos turi būti užregistruojamos valstybės registro tvarkymo įstaigoje pagal LR vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2006 m. rugpjūčio 1 d. įsakymą Nr. 1-178 „Dėl registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre, nurodant jų parametrus, sąrašo-klasifikatoriaus patvirtinimo“. Sandėliuojant produktą kitose šalyse, turi būti vykdomi tų šalių galiojantys reikalavimai sandėliavimui.

Bet koks sandėliavimui naudojamas pastatas turi būti gerai vėdinamas. Reikalavimai ventiliacijai pateikiami šio SDL p. 8.2.1.

Produktui taikomi Reglamente (ES) 2019/1148 riboto naudojimo sprogstamųjų medžiagų pirmtakams nustatyti apribojimai ir prievolės. Jas žiūrėti šio SDL poskyryje 15.1.

Papildoma informacija dėl sandėliavimo sąlygų. Garantinis terminas – 12 mėn. nuo pagaminimo datos, kai produktas sandėliuojamas sandėlyje, ir 10 mėn. nuo pagaminimo datos, kai produktas sandėliuojamas lauke.

7.3. Konkretus galutinio naudojimo būdas (-ai).

Naudojama kaip trąša.

8. SKIRSNIS. Poveikio kontrolė/asmens apsauga**8.1. Kontrolės parametrai**

Ilgalaikio poveikio ribinis dydis (IPRD): Lietuvoje pagal higienos normą HN 23 produktui ir jo sudėtinėms dalims netaikoma.

Trumpalaikio poveikio ribinis dydis (TPRD): Lietuvoje pagal higienos normą HN 23 produktui ir jo sudėtinėms dalims netaikoma.

Neviršytinas ribinis dydis (NRD): Lietuvoje pagal higienos normą HN 23 produktui ir jo sudėtinėms dalims netaikoma.

Profesinio poveikio ribinė (-s) vertė (-s) pagal Direktyvą 98/24/EB: Produktui ir jo sudėtinėms dalims netaikoma.

Profesinio poveikio ribinė (-s) vertė (-s) pagal Direktyvą 2004/37/EB: Produktui ir jo sudėtinėms dalims netaikoma.

Bet kurios kitos nacionalinės ribinės vertės darbo aplinkoje: Neturima duomenų.

Ribinio poveikio nesukelianti vertė (-s) (DNEL). Pateikiame DNEL ir PNEC vertes produkto sudėtyje esančiam amonio nitrato.

Amonio nitrato DNEL yra amonio nitrato fizikinei-cheminei savybei, kuri galėtų sukelti didžiausią

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trašos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

neigiamą poveikį.
Pavojingumas darbuotojams
Amonio nitrato DNEL duomenys

Poveikio būdas	Poveikio tipas	Pavojingumas	Fizikinė-cheminė savybė, kuri galėtų sukelti didžiausią neigiamą poveikį
Įkvėpus	Sisteminis poveikis - ilgai trunkantis	DNEL: 36 mg/m ³	Toksiškumas (Prarijus)
Įkvėpus	Sisteminis poveikis - ūmus	Pavojingumas nenustatytas	
Įkvėpus	Vietinis poveikis – ilgai trunkantis	Pavojingumas nėra žinomas (tolimesni tyrimai nėra reikalingi)	
Įkvėpus	Vietinis poveikis - ūmus	Pavojingumas nėra žinomas (tolimesni tyrimai nėra reikalingi)	
Per odą	Sisteminis poveikis - ilgai trunkantis	DNEL: 5,12 mg/kg bw/diena	Toksiškumas (Prarijus)
Per odą	Sisteminis poveikis - ūmus	Pavojus nenustatytas	
Per odą	Vietinis poveikis – ilgai trunkantis	Pavojingumas nėra žinomas (tolimesni tyrimai nėra reikalingi)	
Per odą	Vietinis poveikis - ūmus	Pavojus nenustatytas	
Per sąlytį su akimis	Vietinis poveikis	Pavojingumas žemas (riba neišvesta)	

Prognozuojama neveiki koncentracija(-os) (PNEC)

Amonio nitrato PNEC duomenys

Skystis	Pavojingumas	Pastabos/pagrindimas
Gėlas vanduo		Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama amonio nitrato koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, vandens telkinių poveikio įvertinimas nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.
Jūros vanduo		Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama amonio nitrato koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, vandens telkinių poveikio įvertinimas nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.
Gėlo vandens nuosėdos		Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama amonio nitrato koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Nėra duomenų apie eko-toksiškumą nuosėdose esantiems organizmams. Be to, manoma, kad tokie duomenys nėra būtini. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, poveikio vandens nuosėdoms įvertinimas nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.
Jūros vandens nuosėdos	Nėra nuosėdų poveikio tikimybės	Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama amonio nitrato koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Nėra duomenų apie eko-toksiškumą nuosėdose esantiems organizmams. Be to, manoma, kad tokie duomenys nėra būtini. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, poveikio vandens nuosėdoms įvertinimas nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trašos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

Mikroorganizma i nuotėkų valymo įrenginiuose	PNEC STP: 18 mg/l	Įvertinimo faktorius: 10 Ekstrapoliavimo metodas: įvertinimo faktorius Turimi tyrimų duomenys su natrio nitratu, kurio struktūra yra panaši į amonio nitrato, su EC50 > 1000 mg/l ir 180 mg/l NOEC. Įvertinimo faktorius, lygus 10, buvo naudotas remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Skyrius R.10.
Dirvožemis		Atliekant visus eko-toksiškumo tyrimus su didžiausia rekomenduojama amonio nitrato koncentracija (vardinė koncentracija 100 mg/l), joks poveikis nebuvo nustatytas. Nėra duomenų apie eko-toksiškumą žemės organizmams. Be to, manoma, kad tokie duomenys nėra būtini. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“, įvertinimas dirvožemio organizmams nėra būtinas ir PNEC vertės nebuvo išvedamos.
Oras		PNEC oro nebuvo išvesta, nes nėra duomenų, pagal kuriuos galėtų būti išvesta PNEC ore, taip pat nėra reglamentuotų reikalavimų.
Maisto grandinė	Nėra bioakumuliacijos galimybės	Medžiagai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 nėra priskiriamos pavojingumo frazės H373, H372, H360, H361 ir H362. Medžiaga yra smarkiai tirpi vandenyje, todėl manoma, kad jai yra būdingas žemas bioakumuliacijos potencialas. Todėl, remiantis ECHA dokumentu „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B.7“, poveikio įvertinimas dėl maisto grandinės nėra būtinas ir PNEC per burną vertės nebuvo išvedamos.

Produkto sandėliavimo ir produkto naudojimo metu papildomi medžiagų matavimai /monitoringas nereikalingi.

Gaminant produktą ir jį profesionaliai naudojant būtina laikytis LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. 97/406 „Dėl darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatų bei darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 65-2396) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais reikalavimų.

8.2. Poveikio kontrolės priemonės

8.2.1. Atitinkamos techninio valdymo priemonės: Produkto laikymo patalpose turi būti numatyta adekvati gero lygio natūrali ventiliacija, kuri ne darbo metu keistų patalpoje orą ne mažiau kaip vieną kartą per valandą. Darbo metu turi būti įjungiamas mechaninė ventiliacija. Jos intensyvumas apskaičiuojamas įvertinant, kad nebūtų viršijamas kenksmingųjų medžiagų kiekis patalpos ore darbo metu. Naudojant krovos darbams transporto priemones su vidaus degimo varikliais, būtina tai įvertinti apskaičiuojant patalpų vėdinimą. Neleisti susikaupti neleistinoms dulkių koncentracijoms. Šalia vietų, kuriose produktas yra sandėliuojamas arba perdirbamas, įrengti dušą. Naudotis kita geros gamybinės praktikos patirtimi.

8.2.2. Individualios apsaugos priemonės, pavyzdžiui, asmeninės apsaugos įranga.

Naudojamos individualios apsaugos priemonės turi atitikti gerą darbo higienos patirtį ir turi būti naudojamos kartu su kitomis kontrolės priemonėmis, įskaitant techninio valdymo priemones, ventiliaciją ir izoliavimą. Papildomos geros praktikos priemonės, kurias galima vykdyti atlikus darbo vietų rizikos vertinimą, gali būti: papildomų apribojimų nustatymas; neapsaugoto personalo skaičiaus mažinimas; išlakų išmetimų proceso izoliavimas ir efektyvus ištraukimas; rankinio darbo mažinimas; kontakto su užterštais įrankiais ir objektais vengimas; reguliarius įrangos ir darbo vietos valymas; personalo geros praktikos mokymas; gera asmeninė higiena.

8.2.2.1. Akių ir (arba) veido apsauga: chemiškai atsparūs hermetiniai apsauginiai akiniai pagal

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trašos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

LST EN 166 arba veido apsauginis skydelis pagal LST EN 166.

8.2.2.2. Odos apsauga

Rankų apsauga: Mūvėti apsaugines pirštines, kurios atitinka reikalavimus pagal LST EN 420, LST EN ISO 374-1 dėl apsaugos nuo cheminio pavojaus, LST EN 388 dėl apsaugos nuo mechaninio pavojaus. Apsauginės pirštinės turi būti pagamintos iš vienos iš lentelėje nurodytų medžiagų, būti ne mažesnio, nei nurodyta, storio ir atsparumo prasiskverbimui.

Pirštinių medžiaga	Pirštinių storis, mm	Prasiskverbimo per pirštinių medžiagą laikas, min*
Butilo guma-butilas	0,50	> 480
Nitrilo guma/ Nitrilo lateksas	0,35	> 480
Fluoro anglies guma	n.m. 0,40	> 480
Polichloro-prenas	n.m. 0,50	> 480
Natūrali guma/ Natūralus lateksas	0,50	> 480
Polivinilo chloridas	0,50	> 480

* - prasiskverbimo per pirštinių medžiagą laikas yra laikas, per kurį su pirštine sąlytį turintis produktas per ją pilnai prasiskverbs. Kuo prasiskverbimo laikas yra trumpesnis, tuo pirštinių medžiaga yra produktui mažiau atspari.

Odos apsauginiai kremai nuo produkto pakankamai neapsaugo.

Atkreipiame dėmesį, kad čia nurodytas prasiskverbimo per pirštinių medžiagą laikas buvo nustatytas 22 °C temperatūroje naudojant gryną amonio nitratą. Naudojant azoto trašas su siera, kurias sudaro amonio nitrato ir gipso anhidrito mišinys, prasiskverbimo per pirštinių medžiagą laikas turėtų būti panašaus dydžio. Dirbant aukštesnėje temperatūroje pirštinių medžiagos atsparumas gali būti ženkliai mažesnis, todėl tokiais atvejais turi būti trumpinamas leidžiamas pirštinių naudojimo laikas. Rekomenduojame pradėjus naudoti naujo tipo ar kito gamintojo pirštines pradžioje įsitikinti, kad jos yra pakankamai chemiškai ir mechaniškai atsparios dirbti esamomis darbo sąlygomis. Kilus klausimų dėl atitinkamų pirštinių tinkamumo prašome kreiptis į pirštinių gamintojus/tiekėjus.

Pirštinių viduje negali būti pudros, kuri gali sukelti rankų odos alergiją.

Prieš užsimaunant pirštines visada patikrinti, kad jose nebūtų įplyšimų, įtrūkimų ar kitų defektų. Baigus darbą, pirštines, prieš jas nusimaunant, turi būti gerai išvalomos ir nuplaunamos. Po darbo turi būti skiriamas pakankamas dėmesys rankų odos priežiūrai.

Kita apsauga: dėvėti visą kūną dengiančius darbo drabužius pagal LST EN ISO 13688, mūvėti darbinis batus pagal LST EN ISO 20345.

8.2.2.3. Kvėpavimo organų apsauga: jeigu produktas dulka dėvėti respiratorių pagal LST EN 149. Tą patį respiratorių naudoti ne ilgiau, nei leidžiama pagal jo naudojimo trukmę. Kvėpavimo takų apsaugai naudoti dujokaukę su A2B2E2K2P3 (ABEK2P3) markės filtru pagal LST EN 14387.

8.2.2.4. Apsauga nuo terminių pavojų: netaikoma.

Asmens higienos priemonės: Naudojant produktą draudžiama valgyti, gerti ir rūkyti. Griežtai saugoti, kad produktas nepatektų ant odos, į akis ar ant drabužių. Laikyti atskirai nuo maisto, gėrimų ir gyvūnų pašaro. Plauti rankas kiekvieną kartą, baigus darbą su produktu, bei darbo dienos pabaigoje. Baigus darbą nusiprausti duše. Produktu užterštus drabužius nedelsiant nusivilkti. Neįkvėpti dulkių, garų ar aerozolių.

8.2.3. Poveikio aplinkai kontrolė: Azoto trašų su siera nuoplovos Lietuvoje turi būti tvarkomos laikantis Lietuvos Respublikos Atliekų tvarkymo įstatymo, kitose šalyse – laikantis nacionalinių teisės aktų reikalavimų.

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

9. SKIRSNIS. Fizinės ir cheminės savybės

9.1. Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes

- a) **Fizinė būseną:** Pilkos ar baltos spalvos granulės esant 20 °C temperatūrai ir 1013 hPa slėgiui.
- b) **Spalva:** Baltos ar pilkos spalvos.
- c) **Kvapąs:** Bekvapis.
- d) **Lydimosi ir stingimo temperatūra:** 160-170 °C priklausomai nuo produkto drėgmės. Skylimo temperatūra >210 °C.
- e) **Virimo temperatūra arba pradinė virimo temperatūra ir virimo temperatūros intervalas:** Produktas suskyla prieš užvirdamas, skylimo temperatūra >210 °C. Kadangi produktas suskyla prieš užvirdamas, remiantis REACH reglamento VII priedo antru stulpeliu šio produkto virimo temperatūra nspecifikuojama.
- f) **Degumas:** Gali palaikyti degimą.
- g) **Viršutinė ir apatinė sproguomo ribos:** Produktas yra nesproguos pagal EEC bandymą A14 (67/548/EEC), turi aukštą pasipriešinimą detonacijai, todėl jam viršutinė ir apatinė sproguomo ribos nėra nustatomos. Produkto pasipriešinimas detonacijai mažėja priklausomai nuo užteršimo ir/arba aukštos temperatūros.
- h) **Pliūpsnio temperatūra:** Kadangi produktas yra neorganinių medžiagų mišinys, remiantis REACH reglamento VII priedo antra dalimi pliūpsnio temperatūra jam nspecifikuojama.
- i) **Savaiminio užsidegimo temperatūra:** >210 °C prasideda produkto skilimas.
- j) **Skilimo temperatūra:** 210 °C prasideda produkto skilimas.
- k) **pH:** vandeninio tirpalo (100g/l) > 4,5.
- l) **Kinematinė klampa:** remiantis REACH reglamento priedu XI, šis parametras kietoms neorganinėms medžiagoms nenustatomas.
- m) **Tirpumas:** Produkto sudėtyje esantis amonio nitratas gerai tirpus vandenyje (1920 g/l esant 20 °C). Produkto sudėtyje esantis kalcio sulfatas yra mažai tirpus vandenyje.
- n) **Pasiskirstymo koeficientas: n-oktanolis/vanduo:** Kadangi produktas yra neorganinių medžiagų mišinys, tai remiantis REACH reglamento VII priedo antra dalimi jam pasiskirstymo koeficientas n-oktanolis/vanduo nebuvo nustatomas.
- o) **Garų slėgis:** Dėl santykinai aukštos lydymosi temperatūros (160-170 °C priklausomai nuo produkto drėgmės) ir dėl to kad produktas suskyla prieš užvirdamas, garų slėgis kambario temperatūroje yra nereikšmingas. Garų slėgio skaičiavimai dažniausiai remiasi produkto virimo tašku, kurio šiai medžiagai neįmanoma nustatyti, nes ji yra neorganinė. Remiantis REACH reglamento priedu XI, degumo testas gali būti neatliekamas, jeigu tam nėra specifinių reikalavimų.
- p) **Tankis ir (arba) santykinis tankis:** Piltinis tankis (900-1100) kg/m³.
- q) **Santykinis garų tankis:** Kietoms neorganinėms medžiagoms šį parametą nebūtina nustatyti.
- r) **Dalelių savybės:** Produkto granulimetrinė sudėtis: 2-5 mm dydžio granuliu ne mažiau kaip 95 %.

9.2. Kita informacija.

Nėra

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

10. SKIRSNIS. Stabilumas ir reaktyvumas**10.1. Reaktyvumas**

Produktas yra stabilus, kai užtikrinamos normalios saugojimo, transportavimo ir naudojimo sąlygos.

10.2. Cheminis stabilumas

Produktas yra stabilus, kai užtikrinamos normalios saugojimo, transportavimo ir naudojimo sąlygos.

10.3. Pavojingų reakcijų galimybė

Trąšos nėra savaime užsidegančios, bet gali palaikyti degimą, taip pat ir nesant orui. Kaitinimas iki išsilydymo ir toliau gali sukelti produkto skilimą išsiskiriant toksiškiems azoto oksidams ir amoniakui. Produktas yra atsparus detonacijai. Kaitinimas neatsižvelgiant į apribojimus (virš 170 °C) gali sukelti sprogingumą.

10.4. Vengtinios sąlygos

Saugojimo aikštelėje draudžiama rūkyti. Produktas turi būti laikomas atskirai nuo kaitinimo šaltinių ar liepsnos. Vengti saugojimo karštosiose vietose ar saulės atokaitoje. Produktas negali būti laikomas aukštesnėje, kaip 30 °C, temperatūroje.

Šalia produkto nevykdyti suvirinimo darbų.

Nepageidautinas atmosferos poveikis (drėgmė). Vengti produkto pakuotės pažeidimo, drėgmės į pakuotę patekimo.

Produktas turi būti saugomas nuo degių medžiagų, reduktorių, rūgščių, šarmų, sieros, chloratų, chloridų, chromatų, nitritų, permanganatų, metalų miltelių (ypač cinko), medžiagų, savo sudėtyje turinčių vario, nikelio, kobalto, cinko ar jų lydinių, trąšų, kurių sudėtyje yra elementinės sieros, karbamido, NPK bei NP ir NK karbamido pagrindu.

Ūkiuose, naudojančiuose šias trąšas, turi būti užtikrinta, kad jos nebus sandėliuojamos kartu su šienais, šiaudais, javais, dyzeliniu kuru, tepalais.

10.5. Nesuderinamos medžiagos

Degios medžiagos, reduktoriai, rūgštys, šarmai, siera, chloratai, chloridai, chromatai, nitritai, permanganatai, metalų milteliai ir medžiagos savo sudėtyje turinčios tokių metalų kaip varis, nikelis, kobaltas, cinkas ir jų lydiniai, trąšos, kurių sudėtyje yra elementinės sieros, karbamidas, NPK bei NP ir NK karbamido pagrindu. Ūkiuose, naudojančiuose šias trąšas, turi būti užtikrinta, kad jos nebus sandėliuojamos kartu su šienais, šiaudais, javais, dyzeliniu kuru, tepalais.

10.6. Pavojingi skylimo produktai

Trąšoms kontaktuojant su šarminiais metalais gali išsiskirti dujinis amoniakas. Stiprus kaitinimas uždaroje erdvėje gali iššaukti intensyvias reakcijas ar sprogingumą, ypač jei trąšos užterštos priemaišomis ar aukščiau išvardytomis medžiagomis.

11. SKIRSNIS. Toksikologinė informacija

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trašos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

11.1. Informacija apie pavojų klases, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1272/2008

Ūmus toksiškumas: Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Produkto sudėtinės dalies – amonio nitrato - duomenys:

Remiantis turimais duomenimis, amonio nitratas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Informacija apie amonio nitrato poveikį gyvūnams pateikiama lentelėje.

	Poveikio dozė/koncentracija	Rūšis	Metodas	Simptomai/ uždelstas poveikis	Pastabos
Ūmus toksiškumas prarijus	LD50: 2950 mg/kg bw	Žiurkių patelės/ patinėliai	OECD 401	Neigiamas poveikis nenustatytas	Tiesioginis ATE verčių išvedimas patikimų duomenų
Ūmus toksiškumas susilietus su oda	LD50: > 5000 mg/kg bw	Žiurkių patelės/ patinėliai	OECD 402	Neigiamas poveikis nenustatytas	Tiesioginis ATE verčių išvedimas patikimų duomenų
Ūmus toksiškumas įkvėpus (garai)	LC50: > 88,8 mg/l	Žiurkės		Neigiamas poveikis nenustatytas	Tiesioginis ATE verčių išvedimas patikimų duomenų

Odos ėsdinimas ir (arba) dirginimas: Nedirgina odos (OECD 404). Nejautrina odos (OECD 429, bandymai atlikti su pagal struktūrą panašiais junginiais - magnio nitratu, azoto rūgšties amonio kalcio druska ir natrio nitratu). Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Produkto sudėtinės dalies – amonio nitrato - duomenys:

Remiantis turimais duomenimis amonio nitratas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Tyrimai, atlikti su triušiais (OECD 404 analizės metodas), parodė, kad po 72 h poveikio nebuvo nustatyta odos dirginimo požymių (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

Didelis kenksmingumas akims ir (arba) akių dirginimas: produktas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 yra klasifikuojamas kaip akių dirginimas 2 kategorija.

Produkto sudėtinės dalies – amonio nitrato - duomenys:

Remiantis turimais duomenimis amonio nitratas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 yra klasifikuojamas kaip akių dirginimas 2 kat. Tyrimai atlikti su triušiais (OECD 405 analizės metodas) parodė, kad amonio nitratas dirgina akis (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

Kvėpavimo takų arba odos jautrinimas: Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Produkto sudėtinės dalies – amonio nitrato - duomenys:

Amonio nitratas nepasižymi jautrinančiu poveikiu. Neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Pagrindimas. Tyrimų, atliktų su amonio nitratu, neturima. Tyrimai, atlikti su panašios struktūros medžiaga - azoto rūgšties amonio kalcio druska (kalcio nitrato dviguba druska) (OECD 429 analizės metodas) parodė, kad šiai medžiagai nėra būdingas jautrinantis poveikis. Remiantis šiuo rezultatu amonio nitrato registracijos pagal REACH dokumentacijoje išvesta, kad ir amonio nitratas nepasižymi jautrinančiu poveikiu.

Mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms: Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (OECD 471, 473. Bandymai atlikti su pagal struktūrą panašiais junginiais -azoto rūgšties amonio kalcio druska; OECD 476,

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamentą Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

bandymai atlikti su pagal struktūrą panašiu junginiu - kalio nitratu).

Produkto sudėtinės dalies – amonio nitrato - duomenys:

Amonio nitratas nepasižymi mutageniniu poveikiu, neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (remtasi OECD 471, 473 tyrimais, atliktais su amonio nitratu ir struktūriškai panašia amonio kalcio druska ir OECD 476 tyrimu, atliktu su kalio nitratu) (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

Kancerogeniškumas: Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Nekancerogeniškas (OECD 453, bandymai atlikti su pagal struktūrą panašiu junginiu - amonio sulfatu).

Produkto sudėtinės dalies – amonio nitrato - duomenys:

Amonio nitratas nekancerogeninis, neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (tyrimai atlikti OECD 453 metodu su nitratais) (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

Toksiškumas reprodukcijai: Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Per burną 28-dienų NOAEL \geq 1500 mg/kg bw/diena (OECD 422, bandymai atlikti su pagal struktūrą panašiu junginiu - kalio nitratu).

Produkto sudėtinės dalies – amonio nitrato - duomenys:

Amonio nitrato toksiškumas reprodukcijai nebūdingas. Amonio nitratas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (tyrimai atlikti EBPO 422 metodu su struktūriškai panašia medžiaga - kalio nitratu). Nustatytas rezultatas prarijus 28 dienų bėgyje NOAEL \geq 1500 mg / kg kūno svorio per parą (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT) (vienkartinis poveikis): Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008. Per burną 28-dienų NOAEL \geq 1500 mg/kg bw/diena (OECD 422, bandymai atlikti su pagal struktūrą panašiu junginiu - kalio nitratu). Per burną 52-savaičių NOAEL = 256 mg/kg bw/diena (OECD 453, bandymai atlikti su pagal struktūrą panašiu junginiu - amonio sulfatu). Įkvepiant 2-savaites NOAEL \geq 185 mg/m³ (OECD 412).

Produkto sudėtinės dalies – amonio nitrato - duomenys:

Amonio nitratas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

Specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT) (kartotinis poveikis): Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Produkto sudėtinės dalies – amonio nitrato - duomenys:

Amonio nitratas neatitinka šio klasifikavimo kriterijaus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 (šaltinis – amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė).

Aspiracijos pavojus: Nėra.

11.2. Informacija apie kitus pavojus**11.2.1 Endokrininės sistemos ardomosios savybės**

Neturima duomenų apie produktą.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

11.2.2 Kita informacija

Nėra.

12. SKIRSNIS. Ekologinė informacija

12.1. Toksiškumas

Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka klasifikavimo kaip pavojingas aplinkai kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

Žuvims (trumpalaikis poveikis): 48-h LC₅₀: 447 mg/l.

Žuvims (ilgalaikis poveikis): nėra duomenų.

Daphnia magna (trumpalaikis poveikis): 48-h EC₅₀: 490 mg/l (remiantis tyrimais su kalio nitratu).

Daphnia magna (ilgalaikis poveikis): Nėra duomenų.

Algae: 10-d EC₅₀: > 1700 mg/l (Remiantis tyrimais jūros vandenyje su kalio nitratu).

Poveikis mikroorganizmų aktyvumui: 3-h EC₅₀: >1000 mg/l, NOEC: 180 mg/l (OECD 209, remiantis tyrimais su natrio nitratu).

Remiantis turimais duomenimis produktas neatitinka klasifikavimo kaip pavojingas vandens aplinkai kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

12.2. Patvarumas ir skaidumas

Skaidumas: Standartiniai tyrimai nebuvo atliekami, nes ši medžiaga yra neorganinė. Anaerobinio amoniako skaidymo metu viena bakterijų grupė oksiduoja amoniaką iki nitrito, kita bakterijų grupė oksiduoja nitritus iki nitratų. Vidutinis skaidomumo laipsnis nutekamuosiuose vandenyse esant 20 °C temperatūrai yra 52 g N/kg ištirpintos kietos medžiagos per vieną dieną. Anaerobinėje aplinkoje nitrato skaidomumas vyksta greičiau. Anaerobinėje aplinkoje nitratui virstant į N₂, N₂O ir NH₃ skaidomumo laipsnis nutekamuosiuose vandenyse esant 20 °C temperatūrai yra 70 g N/kg ištirpintos kietos medžiagos per vieną dieną.

Hidrolizė: Besihidrolizuojančių grupių nėra, medžiaga visiškai suskyla į jonus.

12.3. Bioakumulacijos potencialas.

Oktanolis-vanduo pasiskirstymo koeficientas (K_{ow}): Netaikomas, nes medžiaga yra neorganinė. Traktuojama, kad jis yra žemas (dėl didelio medžiagos tirpumo vandenyje)

Biokoncentracijos faktorius (BCF): bioakumulacijos potencialas yra žemas (remiantis medžiagos savybėmis).

12.4. Judrumas dirvožemyje

Gerai tirpus vandenyje. Nitrato (NO₃⁻) anijonas labai judrus. Amonio (NH₄⁺) katijoną adsorbuoja dirvožemis. Klintys ir dolomitas mažai tirpus vandenyje, jie randami natūraliai gamtoje.

12.5. PBT ir vPvB vertinimo rezultatai

Azoto trąšos su siera yra neorganinių medžiagų mišinys, todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 Priedą Nr. XIII jai PBT ar vPvB kriterijų vertinimas neatliekamas.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

12.6. Endokrininės sistemos ardomosios savybės

Neturima duomenų apie produktą.

12.7 Kitas nepageidaujamas poveikis

Nėra

13. SKIRSNIS. Atliekų tvarkymas

13.1 Atliekų apdorojimo metodai

Atliekos iš likučių:

Produkto atliekos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1357/2014 yra klasifikuojamos kaip pavojingos atliekos priskiriant kodą **HP 4** „Dirginančios – dirgina odą ir pažeidžia akis“. Neužterštos azoto trąšų su siera atliekos gali būti naudojamos kaip biri trąša arba turi būti perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. Turi būti saugoma, kad azoto trąšos su siera nepatektų į nutekamuosius vandenius. Azoto trąšų su siera atliekos Lietuvoje turi būti tvarkomos laikantis Lietuvos Respublikos Atliekų tvarkymo įstatymo, kitose šalyse – laikantis nacionalinių teisės aktų reikalavimų. Galutinį produkto atliekų kodą priskiria atliekų tvarkytojas/turėtojas. Neskatinti produkto šalinimo su nuotėkomis.

Azoto trąšų su siera pakuočių atliekos:

Iš maišų švelniai purtant turi būti pašalinti visi trąšų likučiai.

Išorinės produkto pakuočių atliekos, kurios nėra užterštos produktu ar kitomis medžiagomis, pagal Reglamentą (ES) Nr. 1357/2014 yra klasifikuojamos kaip nepavojingos atliekos. Produkto vidinių pakuočių atliekos, kuriose yra lygu arba daugiau kaip 20 % produkto, pagal Reglamentą (ES) Nr. 1357/2014 yra klasifikuojamos kaip pavojingos atliekos priskiriant kodą **HP 4** „Dirginančios – dirgina odą ir pažeidžia akis“. Azoto trąšų su siera pakuočių atliekos turi būti perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms. Šios atliekos Lietuvoje turi būti tvarkomos laikantis Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo, galiojančių atliekų tvarkymo taisyklių, kitose šalyse – laikantis nacionalinių teisės aktų reikalavimų.

Kol pakuotės nėra pilnai ištuštintos, tol nuo jų neleidžiama nuvalyti azoto trąšų su siera ženklavimo pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008.

14. SKIRSNIS. Informacija apie gabenimą

14.1 JT numeris ar ID numeris

Nėra, nes produktui ADR reikalavimai netaikomi.

14.2. JT tinkamas krovinio pavadinimas

Nėra, nes produktui ADR reikalavimai netaikomi.

14.3. Vežimo pavojingumo klasė (-s)

Nėra, nes produktui ADR reikalavimai netaikomi.

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

14.4. Pakuotės grupė

Nėra, nes produktui ADR reikalavimai netaikomi.

14.5 Pavojus aplinkai

Neklasifikuojama kaip pavojinga medžiaga, remiantis JT Oranžine knyga ir tarptautiniais transportavimo kodais RID (geležinkelio), ADR (kelių transportas) ir IMDG (jūrų transportas).

14.6. Specialios atsargumo priemonės naudotojams

Šaltuoju metų periodu (nuo rugsėjo 16 d. iki balandžio 15 d.) transportuojant produktą, sufasuotą į didmaišius po 500 kg, laivais, galima trumpai (iki 8 parų) jį sandėliuoti kraunant maišus vieną ant kito 6 eilėmis. Taip transportuojant galimas produkto sukibimas į lengvai subyrančius gabalus.

Šaltuoju metų periodu (nuo rugsėjo 16 d. iki balandžio 15 d.) transportuojant produktą, sufasuotą į didmaišius po 600 kg, laivais, galima trumpai (iki 8 parų) jį sandėliuoti kraunant maišus vieną ant kito 5 eilėmis. Taip transportuojant galimas produkto sukibimas į lengvai subyrančius gabalus.

Šiltuoju metų periodu (nuo balandžio 16 d. iki rugsėjo 15 d.) transportuojant produktą, sufasuotą į didmaišius po 500 kg, laivais, galima trumpai (iki 8 parų) jį sandėliuoti kraunant maišus vieną ant kito 6 eilėmis. Taip transportuojant galimas produkto sukibimas į lengvai subyrančius gabalus.

Šiltuoju metų periodu (nuo balandžio 16 d. iki rugsėjo 15 d.) transportuojant produktą, sufasuotą į didmaišius po 600 kg, laivais, galima trumpai (iki 8 parų) jį sandėliuoti kraunant maišus vieną ant kito 5 eilėmis. Taip transportuojant galimas produkto sukibimas į lengvai subyrančius gabalus.

Šiltuoju metų periodu (birželio – rugpjūčio mėnesiais), kai aplinkos oro temperatūra viršija 25°C, produktą, sufasuotą į didmaišius po 500 kg ir po 600 kg, leidžiama transportuoti tik automašinomis. Tuo metu jį krauti į pusvagonius ir jais transportuoti neleidžiama. Tuo metu nefasuotą produktą transportuoti hoperiais leidžiama.

Produkto pakrovimo į laivą bei iškrovimo iš jo metu pradėjus lyti, turi būti uždaromas laivo triumas ir sustabdomas krovimas.

14.7 Nesupakuotų krovinių vežimas jūrų transportu pagal IMO priemones

Produkto pavojaus klasė pagal Tarptautinį kietųjų buriųjų krovinių vežimo jūrų laivais kodeksą (IMSBC kodeksas) yra Amonio nitrato trąšos (nepavojingos) (angl. Ammonium nitrate based fertilizer (non-hazardous)).

15. SKIRSNIS. Informacija apie reglamentavimą**15.1. Su konkrečia chemine medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai****ES teisės aktai:**

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 Dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB. (2006 gruodžio 18 d.) (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje L 396, 2006 m. gruodžio 30 d.) su visais vėlesniais pakeitimais

Azoto trašos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

ir papildymais;

- Komisijos reglamentas (ES) 2020/878 kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) II priedas (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje L 203, 2020 m. birželio 26 d.);

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006. (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje L 353 2008 m. gruodžio 31 d.) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais;

- Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1357/2014 kuriuo pakeičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurios direktyvas III priedas. (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiame leidinyje Nr. L365, 2014 m. gruodžio 19 d.);

- 2017 m. kovo 22 d. Komisijos reglamentas (ES) 2017/542, kuriuo pridedant priedą dėl suderintos informacijos, susijusios su neatidėliotinomis priemonėmis ekstremaliose sveikatai situacijose, iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr.1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo su vėlesniais pakeitimais ir papildymais;

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1148 2019 m. birželio mėn.20 d. dėl prekybos sprogstamųjų medžiagų pirmtakais ir jų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 98/2013 (paskelbtas Europos Sąjungos oficialiame leidinyje Nr. L 186/1, 2019) su vėlesniais pakeitimais ir papildymais;

- Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR);

- Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės (RID);

- Tarptautinis jūra gabenamų pavojingų krovinių kodeksas (IMDG);

- Tarptautinė konvencija dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL 73/78);

- Tarptautinis laivų, vežančių nesupakuotus pavojingas chemines medžiagas, statybos ir įrangos kodeksas (IBC kodeksas);

Nacionaliniai teisės aktai (Lietuva):

- Galiojantis “Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas”;

- Galiojantis “Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas”;

- Higienos norma HN 23 “Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai”;

- Higienos norma HN 36 “Draudžiamos ir ribojamos medžiagos”;

- Galiojantys “Darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatai” ir “Darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų poveikio darbe nuostatai”;

- Galiojanti “Saugos duomenų lapo reikalavimų ir jo pateikimo profesionaliems naudotojams tvarka”;

- Galiojančios “Lietuvos Respublikos parduodamų daiktų (prekių) ženklinimo ir kainų nurodymo taisyklės”;

- Galiojančios “Atliekų tvarkymo taisyklės”;

- LR Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimas Nr. 966 „Dėl pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir pavojinguosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašo patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais ir papildymais (Valstybės žinios, 2004, Nr. 130-4649; 2005, Nr. 131-4731; 2008, Nr. 109-4159; 2009, Nr. 90-3855; 2010, Nr. 59-2894; 2012, Nr. 61-3078) su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais.

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

- LR Žemės ūkio ministro 2013 m. gruodžio 9 d. įsakymas Nr. 3D-825 „Dėl mineralinių trąšų ir augalų apsaugos produktų sandėlių ūkio technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 10:2013 patvirtinimo“ (Žin., 2013, Nr. 128-6540, TAR identifikacinis kodas 1132330ISAK003D-825) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais

-LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymas Nr. 97/406 „Dėl darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatų bei darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 65-2396, TAR identifikacinis kodas 1012230ISAK0097/406) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais.

- LR vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2006 m. rugpjūčio 1 d. įsakymas Nr. 1-178 „Dėl registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre, nurodant jų parametrus, sąrašo-klasifikatoriaus patvirtinimo“.

- LST EN 149 „Kvėpavimo organų apsaugos priemonės. Filtruojamosios puskaukės apsaugai nuo dalelių. Reikalavimai, bandymas, ženklavimas“;

- LST EN 166 „Asmeninė akių apsauga. Techniniai reikalavimai“;

- LST EN ISO 374-1 „Apsauginės pirštinės nuo pavojingų chemikalų ir mikroorganizmų. 1 dalis. Apsauginės pirštinės nuo pavojingų chemikalų ir mikroorganizmų. 1 dalis. Terminija ir apsaugos nuo cheminės rizikos charakteristikų reikalavimai (ISO 374-1:2016)“;

- LST EN 388 „Apsauginės pirštinės nuo mechaninių rizikos veiksnių“;

- LST EN 397 „Pramoniniai apsauginiai šalmai“.

- LST EN 405 „Kvėpavimo organų apsaugos priemonės. Filtravimo puskaukės su vožtuvais apsaugai nuo dujų arba dujų ir dalelių. Reikalavimai, bandymas, ženklavimas“.

- LST EN 420 „Apsauginės pirštinės. Bendrieji reikalavimai ir bandymo metodai“;

- LST EN ISO 13688 „Apsauginė apranga. Bendrieji reikalavimai (ISO 13688:2013)“.

- LST EN 469 „Apsauginė ugniagesių apranga. Apsauginės ugniagesių aprangos darbinių charakteristikų reikalavimai“.

- LST EN 14387 „Kvėpavimo organų apsaugos priemonės. Dujų filtrai ir sudėtiniai filtrai. Reikalavimai, bandymai, ženklavimas“;

- LST EN ISO 20345 „Asmeninės apsaugos priemonės. Saugi avalynė (ISO 20345:2011)“.

Papildoma informacija apie atitinkamas Bendrijos saugos, sveikatos ir aplinkos sričių nuostatas produktui:

Produktui yra taikomi apribojimai pagal LR Vyriausybės 2004.08.17 nutarimą Nr. 966 „Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir Pavojinguosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašymo patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2004, Nr. 130-4649) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais ir Direktyvos 2012/18/ES I priedo 2 dalį.

Apribojimai produktui dėl Reglamento (ES) 2019/1148: Šio produkto įsigijimą, įvežimą, laikymą ar naudojimą plačiojoje visuomenėje riboja Reglamentas (ES) 2019/1148. Apie visus įtartinus sandorius ir reikšmingus dingimo atvejus bei vagystes turėtų būti pranešama atitinkamam nacionaliniam ryšių palaikymo centrui. Žr. https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/explosives/explosives-precursors/docs/list_of_competent_authorities_and_national_contact_points_en.pdf.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

15.2. Cheminės saugos vertinimas

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006(REACH) 14 priedą produktui buvo atliktas cheminės saugos vertinimas. Žiūrėti priedą.

16. SKIRSNIS. Kita informacija

- **Peržiūra atlikta:** 2021.02.28
- **Versijos numeris:** 9.0
- **Peržiūros numeris:** 0
- **Pakeitimo data:** 2021.02.28

(i) Nurodomi pakeitimai:

Saugos duomenų lape, lyginant su ankstesne jo versija, buvo atlikti šie pakeitimai:

- SDL antraštė: Komisijos reglamentas (ES) Nr. 2015/830 pakeistas Komisijos reglamentu (ES) 2020/878;
- 1.1 poskyris: Panaikinta informacija apie produkto sudėtines dalis bei įtrauktas produkto UFI kodas pagal Reglamentą (ES) 2017/542;
- 1.2 poskyris: Panaikinti produkto tolimesnių naudotojų naudojimo būdai;
- 1.2.2 punktas: Pakeistas šio punkto pavadinimas;
- 1.3 poskyris: Pakeistas šio poskyrio pavadinimas;
- 3.2 poskyris: Įtraukta informacija apie produkto sudėtinę dalį – gipso anhidritą;
- 7.2 poskyris: Pakeisti reikalavimai produkto sandėliavimui;
- 8.2 poskyris: Pakeistas šio poskyrio pavadinimas, pakeisti reikalavimai ventiliacijai;
- 9 skirsnis: Pakeistas šio skirsnio pavadinimas;
- 9.1 poskyris: Pakeistas šio poskyrio pavadinimas, pakeisti pagrindinių fizinių ir cheminių savybių pavadinimai bei jų išdėstymo eiliškumas;
- 10 skirsnis: Pakeistas šio skirsnio pavadinimas;
- 10.1 poskyris: Pakeistas šio poskyrio pavadinimas;
- 11.1 poskyris: Pakeistas šio poskyrio pavadinimas;
- 11.2 poskyris: Poskyris naujai įtrauktas;
- 12.1 poskyris: Įtraukta informacija, jog produktas neatitinka pavojingumo aplinkai kriterijų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008;
- 12.2 poskyris: Pakeistas šio poskyrio pavadinimas;
- 12.6 poskyris: Pakeistas šio poskyrio pavadinimas;
- 12.7 poskyris: Šis poskyris naujai įtrauktas;
- 13.1 poskyris: Pakeistas šio poskyrio pavadinimas;
- 14.1 poskyris: Pakeistas šio poskyrio pavadinimas;
- 14.2 poskyris: Pakeistas šio poskyrio pavadinimas;
- 14.3 poskyris: Pakeistas šio poskyrio pavadinimas;
- 14.6 poskyris: Įtraukta naujų reikalavimų produkto transportavimui;
- 14.7 poskyris: Pakeistas šio poskyrio pavadinimas;
- 15.1 poskyris: Atnaujinta informacija apie ES ir Lietuvos teisės aktus, naujai įtraukta informacija apie apribojimus produktui pagal Reglamentą (ES) 2019/1148;
- 16 skirsnis: Pakeistos SDL peržiūros, pakeitimo datos ir versijos numeris.
- SDL priedas: Panaikintas poveikio scenarijus galutinių vartotojų produkto naudojimui.

(ii) Santrumpos ir akronimai:

ATE – ūmaus toksiškumo įverčiai;

ADR – Pavojingų krovinių vežimo automobiliais sutartis;

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

CLP – Klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo reglamentas; Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008;
DNEL – Išvestinė ribinė poveikio nesukelianti vertė;
EB – Europos Bendrija;
EC Nr. – EINECS ir ELINCS numeris;
ES – Europos Sąjunga;
EINECS – Europos esamų komercinių cheminių medžiagų sąrašas;
ELINCS – Europos registruotųjų cheminių medžiagų sąrašas;
Eye Irrit. 2 - Akių dirginimas 2 kategorija;
JT – Jungtinės Tautos;
Kow – oktanolio-vandens pasiskirstymo koeficientas;
LC50 – Mirtina koncentracija 50 % tirtos populiacijos;
LD50 – Mirtina dozė 50 % tirtos populiacijos (vidutinė mirtina dozė);
HN – Higienos norma;
IMSBC – Tarptautinis kietųjų buriųjų krovinių vežimo jūrų laivais kodeksas;
Oxid. Solid 3 - Oksiduojančiosios kietos medžiagos 3 kategorija;
PBT – Patvari, bioakumuliacinė ir toksiška;
PNEC(s) – Prognozuojama (-os) poveikio nesukelianti (-čios) koncentracija (-os);
Produktų kategorijų (PC) paaiškinimas:
PC12 – Trąšos.
RID – Pavojingų cheminių krovinių gabenimo geležinkeliu tarptautinis reglamentas;
SDL – Saugos duomenų lapas;
Naudojimo sektorių (SU) paaiškinimas:
SU21 - Privatūs namų ūkiai (= plati visuomenė= vartotojai).
SU22 - Visuomeninė sritis (administravimas, švietimas, pramogos, paslaugos, amatininkystė).
vPvB – Labai patvari ir didelės bioakumuliacijos.

(iii) Nuorodos į svarbiausią literatūrą ir duomenų šaltinius:

- 1) Europos trąšų gamintojų asociacijos (angl. Fertilizers Europe) išleistos „Birių mineralinių trąšų sandėliavimo, tvarkymo ir transportavimo gairės“ (2007 metai) (angl. Guidance for the storage, handling and transportation of solid mineral fertilizers);
- 2) Europos trąšų gamintojų asociacijos (angl. Fertilizers Europe) išleistos „Saugaus trąšų sandėliavimo ūkiuose gairės“ (2012 metai) (angl. Guidance for safe and secure storage of fertilizers on farms);
- 3) Europos trąšų gamintojų asociacijos (angl. Fertilizers Europe) išleistos „Amonio nitrato turinčių medžiagų klasifikavimo pagal JT transportavimo numerius gairės“ (2011 m.) (angl. Guidance for UN transport classification of ammonium nitrate based substances).
- 4) ECHA „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Dalis B: Pavojingumo įvertinimas“ (2011 metai) (angl. Guidance on Information Requirements and Chemical Safety Assessment. Part B: Hazard assessment).
- 5) ECHA „Gairės dėl reikalavimų informacijai ir cheminio saugumo įvertinimo. Skyrius R.10. (2011 metai) (angl. Guidance on information requirements and chemical safety assessment, Chapter R.10).
- 6) Amonio nitrato registracijos pagal REACH dosjė, skelbiama Europos Cheminių medžiagų

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

agentūros tinklalapyje (duomenys imti 2021-02-28);

7) <http://gestis-en.itrust.de/nxt/gateway.dll?f=templates&fn=default.htm&vid=gestiseng:sdbeng>

(duomenys imti 2021-02-28).

(iv) Taikytina klasifikacija ir naudotos procedūros nustatant mišinių klasifikaciją pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP reglamentas]:

Klasifikacija pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008	Klasifikavimo procedūra
Akių dirginimas 2 kat., H319	Produktas buvo suklasifikuotas gamintojui atlikus vertinimą taikant Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 kiekvienos I priedo 2–5 dalyse nurodytos pavojingumo klasės ar diferenciacijos klasifikavimo kriterijus, kad būtų nustatyti su mišiniu susiję pavojai. Produktas suklasifikuotas kaip akių dirginimas 2 kat. nes jo sudėtyje esančio amonio nitrato dalis yra didesnė už priskyrimo 2 kategorijai bendrąją koncentracijos ribą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 I priedo 3.3.3 lentelėje ir lygią $\geq 10\%$.
Produktas neklasifikuojamas kaip oksiduojančiosios kietos medžiagos 3 kat., H272	Produktas neklasifikuojamas kaip oksiduojantis remiantis Europos trąšų gamintojų asociacijos (angl. Fertilizers Europe) išleistomis „Amonio nitrato turinčių medžiagų klasifikavimo pagal JT transportavimo numerius gairėmis“ (2011 m.), kuriose nurodoma, kad amonio nitrato turintys mišiniai, kuriuose amonio nitrato yra ne daugiau kaip 80 %, yra neklasifikuojami kaip oksiduojantys.

(v) Pavojingumo ir atsargumo frazės:

H272- Gali padidinti gaisrą, oksidatorius,

H319 - Sukelia smarkų akių dirginimą;

H360 - Gali pakenkti vaisingumui arba negimusiam vaikui <nurodyti konkretų poveikį, jeigu žinomas> <nurodyti veikimo būdą, jeigu įtikinamai nustatyta, kad kiti veikimo būdai nepavojingi>.

H361 - Įtariama, kad kenkia vaisingumui arba negimusiam vaikui <nurodyti konkretų poveikį, jeigu žinomas> <nurodyti veikimo būdą, jeigu įtikinamai nustatyta, kad kiti veikimo būdai nepavojingi>.

H362 - Gali pakenkti žindomam vaikui.

H372 - Kenkia organams <arba nurodyti visus veikiamus organus, jeigu žinoma>, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai nurodyti veikimo būdą, jeigu įtikinamai nustatyta, kad kiti veikimo būdai nepavojingi>.

H373 - Gali pakenkti organams <arba nurodyti visus veikiamus organus, jeigu žinomi>, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai <nurodyti veikimo būdą, jeigu įtikinamai nustatyta, kad kiti veikimo būdai nepavojingi>;

P210 - "Laikyti atokiau nuo šilumos šaltinių/žiežirbų/atviros liepsnos/karštų paviršių. – Nerūkyti.

P220 - "Laikyti/sandėliuoti atokiau nuo drabužių/ reduktorių/ rūgščių/ šarmų/ sieros/ chloratų/ chloridų /nitratų /permanganatų /metalų pudros bei medžiagų, kurių sudėtyje yra metalų: vario, nikelio, kobalto, cinko ir jų lydinių/degių medžiagų“.

P370+P378 - "Gaisro atveju: gesinimui naudoti vandenį“.

P264 - "Po naudojimo kruopščiai nuplauti rankas“.

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trąšos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

P280 - "Mūvėti apsaugines pirštines/ dėvėti apsauginius drabužius/ naudoti akių (veido) apsaugos priemones".

P305+P351+P338 - "PATEKUS Į AKIS: Kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis".

H272 - Gali padidinti gaisrą, oksidatorius.

H319 - Sukelia smarkų akių dirginimą.

Papildoma informacija, nurodyta produkto etiketėje:

- vaizdiniai ženklai Nr.11 "Saugoti nuo saulės", Nr.10 "Saugoti nuo lietaus" ir Nr.14 "Temperatūros ribojimas" (30 °C max.) pagal LST EN ISO 780.

(vi) Patarimai dėl mokymų: Asmenys, gaminantys, tvarkantys, naudojančys šį produktą, turi būti apmokyti dirbti su cheminėmis medžiagomis, higienos įgūdžių, dirbant su cheminėmis medžiagomis, azoto trąšų su siera savybių, keliamų pavojų kaip su juo dirbti, kokias asmenines apsaugos priemones turi naudoti, pirmosios pagalbos principų, informacijos apie avarijų likvidavimo procedūras. Su produktu dirbantys asmenys turi būti supažindinti su šiuo saugos duomenų lapu. Prieš pradėdami dirbti su produktu, asmenys turi būti instruktuojami.

PASTABA. Šiame saugos duomenų lape pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas yra susijęs su chemine medžiaga, preparatu. Duomenys atitinka mūsų turimas žinias ir yra skirti apibūdinti cheminį produktą saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos aspektais. Saugos duomenų lapo informacija bus papildyta atsiradus naujų duomenų apie cheminės medžiagos preparato poveikį sveikatai ir aplinkai, apie prevencijos priemones pavojams sumažinti arba jiems visiškai išvengti. Saugos duomenų lape pateikta informacija neatskleidžia kitų specifinių cheminės medžiagos, preparato savybių.

Ši versija pakeičia visus ankstesnius dokumentus.

Azoto trašos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

PRIEDAS

Azoto trašų su siera poveikio scenarijai:

1 Poveikio scenarijus (1): Profesionalus naudojimas preparatų formavime ir galutinai vartojant.

1 Poveikio scenarijus (1) Profesionalus naudojimas preparatų formavime ir galutinai vartojant	
Panaudojimo deskriptoriai, nusakantys panaudojimo ciklo etapą	SU22 PC12 PROC1/2/8a/8b/9//11/15/19 ERC8b/8e
Poveikio aplinkai scenarijus ir atitinkami ERC	1. Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas uždaroje patalpose atvirose sistemose (ERC8b). 2. Platus reaktyvių medžiagų panaudojimas atvirose vietose atvirose sistemose (ERC8e).
Į poveikio scenarijų įtraukti darbai ir juos atitinkantys PROC	1 Naudojimas uždaruose procesuose, kuriuose nėra poveikio žmonėms (PROC1) 2. Gamyba nepertraukiamuose uždaruose procesuose su atsitiktiniu kontroliuojamu poveikiu žmonėms (PROC2) 3. Medžiagos ar mišinio perdavimas (pakrovimo/ iškrovimo) iš/į laivus didelėje taroje su ne tam pritaikytais įrenginiais (PROC8a) 4. Medžiagos ar mišinio perdavimas (pakrovimo/ iškrovimo) iš/į laivus didelėje taroje su tam pritaikytais įrenginiais (PROC8b). 5. Medžiagos ar mišinio perkėlimas į mažą tarą (tam skirtose fasavimo linijose, įskaitant svėrimą) (PROC9). 6. Nepramoninis išbarstymas (PROC11) 7. Naudojimas kaip reagentas laboratorijoje (PROC15) 8. Rankinis maišymas apsaugai naudojant polipropileno pirštines (PROC19).

2.1 Papildomas scenarijus (1), siekiant valdyti poveikį aplinkai

Plataus spektro reaktyvių medžiagų atvirose sistemose panaudojimas uždaroje patalpose(ERC8b) bei atvira ore (ERC8e).

Aplinkos įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų tam, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

2.2 Papildomas scenarijus (2) valdyti poveikį darbuotojui, pramoniniu būdu formuojant mišinį/ gaminį, tarpiniam ir galutiniam naudojimui pramoninėje aplinkoje

Kadangi visos darbo sąlygos (OCs) bei rizikos valdymo priemonės (RMMs) yra identiškos, šis papildomas

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trašos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

scenarijus taikomas visoms proceso kategorijoms.

PROC1/2/8a/8b/9//11/15/19

Gaminio charakteristika

Gaminį apibūdinantys parametrai, pvz. medžiagos koncentracija mišinyje, fizinė būklė šiame mišinyje (kieta, skysta; jei kieta: dulketumo lygis), pakuotės dizainas, turintys įtakos poveikiui.	Kietas, mažai dulketas. Skystas, >25 % koncentracijos
--	--

Naudojami kiekiai

Naudojami kiekiai darbo vietoje (darbo užduočiai ar per pamainą); pastaba: kartais ši informacija nėra reikalinga įvertinant poveikį darbuotojui.	Netaikoma.
---	------------

Naudojimo/poveikio dažnumas ir trukmė

Užduoties/veiklos trukmė (pvz. valandos per pamainą) ir poveikio dažnis (pvz., pavieniai atvejai arba daugkartiniai).	Daugiau nei 4 valandos per dieną.
---	-----------------------------------

Rizikos valdymo neįtakojami žmogiškieji veiksniai

Tam tikros sąlygos, pvz. kūno dalys gali būti neapsaugotos dėl tam tikro veiklos pobūdžio.	Netaikoma.
--	------------

Kitos darbo sąlygos, turinčios poveikį darbuotojams

Kitos darbo sąlygos: pvz., technologija ar proceso metodai, lemiantys pirminį medžiagos iš proceso išsiskyrimą į darbuotojų aplinką; patalpos tūris, ar darbas yra atliekamas atviroje / uždaroje aplinkoje, proceso sąlygos susijusios su temperatūra ir slėgiu.	Uždaros patalpos arba atviros vietos.
---	---------------------------------------

Techninės sąlygos ir veiklos lygio priemonės (šaltiniai) išsiskyrimų prevencijai

Procesas suprojektuotas siekiant išvengti išsiskyrimo ir poveikio darbuotojams; tai visų pirma apima tam tikras sąlygas, kuriomis užtikrinamas griežtas apribojimas (pvz. kiekybiškai nustatant likutinius nuostolius ir poveikį)	Netaikoma.
---	------------

Techninės sąlygos ir priemonės, siekiant valdyti pasklidimą nuo šaltinio iki darbuotojo

Inžinerinės priemonės, pavyzdžiui, ištraukiamoji ventiliacija, bendroji ventiliacija; nurodyti priemonės veiksmingumą.	1. Atitinkami apribojimai. 2. Gero lygio bendroji ventiliacija. 3. Vengti taškymosi. Naudoti specialias talpas ir siurblius, kurie specialiai sukonstruoti taip, kad apsaugotų nuo produkto taškymosi, išsipylimo ar patekimo į aplinką.
--	--

Organizacinės priemonės siekiant išvengti/apriboti išmetimus, pasklidimą ir poveikį

Specifinės organizacinės priemonės, arba pagalbinės priemonės, reikalingos konkrečių	Netaikoma.
--	------------

Saugos duomenų lapas

pagal Reglamento Nr. 1907/2006/EB (REACH), priedą Nr. II su visais vėlesniais pakeitimais bei papildymais ir Komisijos reglamentą (ES) 2020/878

Azoto trašos su siera

Peržiūra atlikta: 2021.02.28

Versijos numeris: 9.0

Peržiūros numeris: 0

Pakeitimo data: 2021.02.28

techninių priemonių veikimui (pvz., apmokymai ir priežiūra).

Sąlygos ir priemonės, susijusios su asmeninės apsaugos, higienos ir sveikatos vertinimu

Asmeninė apsauga, pvz. pirštinių dėvėjimas, veido apsauga, viso kūno odos apsauga, apsauginiai akiniai, respiratorius. Nurodyti priemonės veiksmingumą, nurodyti tinkamą medžiagą PPE (kur svarbu) ir patarti, kaip ilgai apsauginis inventorių gali būti naudojamas iki pakeitimo (jei svarbu).

1. Apsauginiai akiniai.

3. Poveikio informacija ir nuoroda į jos šaltinį

Informacija scenarijaus (1) papildymui

Aplinkos įvertinimas nebuvo atliktas, kadangi cheminė medžiaga neatitinka kriterijų, kad būtų klasifikuojama kaip pavojinga aplinkai.

Informacija scenarijaus (2) papildymui

Cheminės medžiagos saugaus naudojimo apibrėžimas buvo atliktas kokybiniu būdu. Pagrindinis šios medžiagos toksinis efektas yra akių dirginimas, kuriam DNEL negali būti nustatytas, nes nėra žinomas kritinės dozės dydis. Kadangi minimalus žinomas sisteminis poveikis buvo nustatytas naudojant tokį didelį medžiagos kiekį, kokiu žmogus niekada nėra veikiamas (žr. DNEL), todėl kiekybinis poveikio įvertinimas nėra būtinas.

4. Rekomendacijos DU įvertinimui, veikiant ES sienų ribose

Jokios papildomos rizikos valdymo priemonės, be tų, kurios yra paminėtos aukščiau, nėra būtinos, tam, kad būtų užtikrintas saugus naudojimas.

5. Papildomi geros praktikos patarimai po REACH CSA

Papildomos geros praktikos priemonės, kurias galima vykdyti atlikus REACH rizikos vertinimą gali būti:

- Atitinkami apribojimai;
- Neapsaugoto personalo skaičiaus mažinimas;
- Išmetimų proceso izoliavimas;
- Efektyvus teršalų ištraukimas, pašalinimas;
- Gero lygio bendroji ventiliacija;
- Rankinio darbo mažinimas;
- Kontakto su užterštais įrankiais ir objektais vengimas;
- Reguliarus įrangos ir darbo vietos valymas;
- Vadyba / priežiūra tikrinant, ar tinkamai ir teisingai naudojamos RMMs bei laikomasi OCs;
- Personalo geros praktikos mokymas;
- Gera asmeninė higiena.

Saugos duomenų lapo pabaiga.